

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 32C/83/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620202167
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Albert
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1620202167.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký, sudkyňou Mgr. Zuzanou Albert, v právnej veci žalobcu: D., zast. P., proti žalovanému: G., zast. MALOVIC s.r.o., IČO: 47 231 980, Kominárska 1, 831 04 Bratislava, o určenie, že žalovaný nie je dedičom zo závetu, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Súd **p r i z n á v a** žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 03.09.2020 sa žalobca domáhal určenia, že žalovaný nie je dedičom po poručiteľovi F., naposledy bytom F. (ďalej len „poručiteľ“), zo závetu spísaného dňa 13.02.2019 notárkou P. na Notárskom úrade so sídlom F., pod sp. zn. N XX/XXXX, NZ XXXX/XXXX, ktorý je registrovaný v Notárskom centrálnom registri závetov pod č. NCRza XXX/XXXX. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že poručiteľ zomrel ako bezdetný vdovec a žalobca ako synovec právom svojho zosnulého otca (brata poručiteľa) prichádza do úvahy ako jeden zo zákonných dedičov v tretej dedičskej skupine. Dedičské konanie po poručiteľovi je vedené pod sp.zn. XXD/XXX/XXXX, Dnot XXX/XXXX notárom P. ako súdny komisárom. Notár ako súdny komisár v uvedenej dedičskej veci informoval žalobcu, že poručiteľ zanechal závet spísaný dňa 13.02.2019, t.j. mesiac pred svojou smrťou, notárkou P. pod sp. zn. N XX/XXXX, NZ XXXX/XXXX, registrovaný v Notárskom centrálnom registri závetov pod č. NCRza XXX/XXXX.. V záвете údajne poručiteľ ustanovil za jediného dediča nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území F., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako rodinný dom na ulici F. súpisné číslo XXX, hospodárska budova a pozemky (ďalej len „Nehnuteľnosti“), žalovaného ako závetného dediča s odôvodnením, že tento sa o neho údajne stará, pomáha mu a poskytuje mu každodennú starostlivosť. Za dedičov ostatného majetku poručiteľ ustanovil zákonných dedičov. Po oboznámení sa s obsahom závetu u súdneho komisára žalobca zistil, že závet nemôže byť platný. Poručiteľ v čase spísania závetu nebol spôsobilý zriadiť závet, a to najmä z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu. Poručiteľ už v roku 2017 bol v takom zdravotnom stave, a to nielen fyzickom, ale najmä psychickom, že tento mu neumožňoval vážne a určite naložiť pre prípad svojej smrti so svojím majetkom. V zmysle Prepúšťacej správy Z., geriatra, zo dňa 23.08.2017, poručiteľ už v tom čase (august 2017) bol imobilný, dehydratovaný a v nadmernom množstve užíval alkohol. Poručiteľ bol hospitalizovaný i tesne pred svojou smrťou dňa 16.03.2019, kedy bol v čase o 20:58 hod. prijatý na geriatrické oddelenie Nemocnicej, a.s. v Malackách po tom, čo bol nájdený doma zanedbaný, bez jedla a vody, dehydratovaný a dyspnoický. Poručiteľ bol vtedy pri vedomí, orientovaný osobou, miestom a časom nie, bradypsychický, jeho odpovede boli nezrozumiteľné, poloha pasívna, bol podvyživený až kachetický, oblečenie mal zašpinené, zapáchal. Vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav poručiteľa bol v zmysle rozhodnutia Mesta F. zo dňa 06.03.2019, t.j. presne 3 týždne po údajnom spísaní závetu, poručiteľ uznaný za fyzickú osobu odkázanú na poskytovanie pobytovej formy sociálnej služby v

zariadení opatrovateľskej služby. Vydaniu uvedeného rozhodnutia predchádzal Posudok o odkázanosti na sociálnu službu zo dňa 06.03.2019, vyhotovený na základe zdravotného a sociálneho posudku. Zdravotný posudok vyhotovila dňa 15.02.2019, t.j. 2 dni po spísaní údajného závetu, F. - posudzujúci zdravotný pracovník, pričom určila počet bodov 20 a stupeň odkázanosti poručiteľa na č. VI podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona š. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. V zmysle citovaného Posudku o odkázanosti na sociálnu službu zo dňa 06.03.2019 zoznam úkonov, pri ktorých bol poručiteľ odkázaný na pomoc inej osoby, predstavoval nasledovné úkony: „umiestnenie jedla na tanier, naliatie tekutiny do pohára, šálky a schopnosť ich prenesenia, bezpečné prenesenie jedla a tekutín z jedného miesta na druhé, úprava jedla a tekutín pred konzumáciou, pomoc pri presune na toaletu a z toalety, zaujatie vhodnej polohy pri vyprázdňovaní močového mechúra, pomoc pri účelnej očiste po vyprázdnení močového mechúra, pomoc pri účelnej očiste po vyprázdnení močového mechúra a hrubého čreva, pomoc pri vykonávaní osobnej hygieny - umytie rúk, nôh, tváre, podpazušia, vonkajších pohlavných orgánov, výmena hygienických vložiek a plienok, pomoc pri vyčistení zubov alebo zubnej protézy, pomoc pri česaní vlasov, umývanie a úprave vlasov, pomoc pri čistení, strihaní alebo opilovaní nechťov na rukách a nohách, pomoc pri vykonaní celkového kúpeľa vrátane umytia vlasov, pri použití pomôcok na vykonanie celkového kúpeľa, utieranie sa a krémovanie po kúpeli, pomoc pri výbere oblečenia zodpovedajúceho situácii, prostrediu a klimatickým podmienkam, pomoc pri samostatnom obliekaní a vyzliekaní odevu, pomoc pri obúvaní a vyzúvaní obuvi, pomoc pri zmene polohy tela z polohy v ľahu do polohy v sede, alebo do polohy v stojí a opačne, prípadne s použitím pomôcky, pomoc pri udržaní polohy v sede aspoň 30 minút, pomoc pri stáť a vydržaní v stojí aspoň 10 minút, prípadne s pridržovaním alebo s pomôckou, úkony pohybu po schodoch samostatne nezávládne, pomoc pri chôdzi aspoň 50 krokov s pomocou s možnosťou použitia pomôcok, pomoc pri orientovaní v priestore bytu a v blízkom okolí domu, pomoc pri orientovaní v neznámom prostredí a cestnej premávke, pomoc pri opustení a návratu do domu, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná, pomoc pri rozlišovaní zvukov a ich smeru, ako aj rozpoznávanie času a orientovaní sa v čase, zabezpečiť dodržiavanie liečebného režimu.“ Vzhľadom k tomu, že zdravotný posudok na účely posudku o odkázanosti na sociálnu službu bol vypracovaný dňa 15.02.2019, t.j. 2 dni po údajnom spísaní závetu, je absolútne nepravdepodobné, aby človek s popísanou mierou odkázanosti bol schopný vykonať všetky úkony potrebné pre zriadenie závetu. Okrem toho v roku 2001 poručiteľ prekonal náhlu cievnu mozgovú príhodu (NCMP), bol mu implantovaný kardiostimulátor, trpel na ischemickú chorobu srdca a mnohé ďalšie diagnózy. I vo vyššie citovaných lekárskejších správach sa uvádza, že rozprával s ťažkosťami, nezrozumiteľne. Žalobca tiež disponuje viacerými dôkazmi, že žalovaný sa o poručiteľa nestaral a neposkytoval mu každodennú starostlivosť, poručiteľ bol zanedbaný a špinavý. Pomoc, starostlivosť a stravu mu poskytovali v oveľa väčšom rozsahu ako žalovaný jeho susedia a kamaráti. Na základe všetkých uvedených skutočností a jeho zdravotného stavu poručiteľ preukázateľne nemohol mesiac pred smrťou spísať napadnutý závet tak, ako sa uvádza v notárskej zápisnici. Mimo iných zdravotných obmedzení bol poručiteľ v posledných rokoch svojho života, a teda i v čase spísania závetu, časovo aj priestorovo dezorientovaný. Zo skutočnosti, že poručiteľ bol fyzickou osobou s viacerými vážnymi diagnózami, odkázanou na pomoc inej fyzickej osoby, neschopnou samostatného fungovania, jednoznačne vyplýva, že nebol spôsobilý v rozhodnom čase spísať závet vo forme notárskej zápisnice. Z uvedeného možno jednoznačne vyvodit' jeho absolútnu neplatnosť.

2. Žalovaný vo vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že sa s tvrdeniami žalobcu o údajnej nespôsobilosti poručiteľa k spísaniu závetu nestotožňuje a odmieta ich. Podľa názoru žalovaného bol poručiteľ v čase spísania závetu na tento právny úkon plne spôsobilý, tento právny úkon vykonal slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne a bol si vedomý jeho následkov a teda spísanie závetu je potrebné považovať za právne perfektný úkon. Poručiteľ zomrel ako bezdetný vdovec vo veku 82 rokov. Jeho najbližšou rodinou bol v čase smrti poručiteľa žalobca ako jeho synovec, a poručiťelova sestra A.. Poručiťelova sestra A. počas prejednávania dedičstva po poručiťelovi zomrela a jej právnymi nástupcami sú jej dve dcéry, t.j. netere poručiťel'a, H. a P.. Žalobca a obe netere poručiťel'a sú zákonnými dedičmi poručiťel'a v tretej dedičskej skupine, nie sú však jeho neopomenuteľnými dedičmi. Žalovaný sa s poručiťel'om zoznámil približne v roku 2008, keď už bol poručiťel' vdovec a dôchodca. Postupom času sa stali priateľmi. Žalovaný bol s poručiťel'om v pravidelnom kontakte, stretávali sa a žalovaný ho navštevoval, neskôr s pribúdajúcim vekom poručiťel'a a jeho zhoršujúcim sa fyzickým stavom mu žalovaný začal pomáhať so starostlivosťou o dom a záhradu, kosil mu trávnik, pomáhal mu s nákupmi alebo mu nosil stravu. Poručiťel' žil vo svojom rodinnom dome nachádzajúcom sa na adrese F. sám, s výnimkou rokov 2016 až 2017, kedy časť domu prenechal do nájmu pani P.. Žalovaný mal od poručiťel'a vedomosť o tom, že so svojou rodinou nemá dobré vzťahy a nestýka sa s nimi. Jeho príbuzní ho navštevovali len veľmi sporadicky.

V auguste 2017 (keď mal poručiteľ 80 rokov) nevedel poručiteľ žalovanému pri jeho návšteve otvoriť dvere, a tak žalovaný požiadal políciu o asistenciu pri vstupe do domu poručiteľa. Obavy žalovaného o stav poručiteľa sa potvrdili, nakoľko poručiteľ ležal vo svojom dome na zemi, bol slabý a nevedel vstať. K poručiteľovi bola okamžite privolaná rýchlá zdravotná služba a bol prevezený a hospitalizovaný v nemocnici v F. na geriatrickom oddelení, odkiaľ bol v stabilizovanom klinickom stave prepustený domov s prepúšťacou diagnózou E86 Dehydratácia, hypovolémia. O prepustení poručiteľa bol upovedomený žalovaný, ktorý ho aj priviezol z nemocnice späť domov. Zo záverov žiadneho vyšetrenia, ktoré poručiteľ podstúpil počas uvedenej hospitalizácie nevyplýva záver prezentovaný žalobcom, že by poručiteľovi jeho fyzický a psychický stav neumožňoval vážne a určite naložiť pre prípad svojej smrti so svojím majetkom. Pri vstupnej prehliadke dňa 15.08.2017 je zo strany ošetrojúceho lekára uvedený popis „Pacient sa zdá orientovaný osobou, miestom, časom, kontakt sťažnený hypakúziou.“ O hospitalizácii poručiteľa informoval žalovaný manžel H., netere poručiteľa, avšak žiaden člen rodiny neprišiel poručiteľa navštíviť do nemocnice počas jeho hospitalizácie trvajúcej 8 dní. Žiaden z príbuzných poručiteľa sa nezaujímal o zdravotný stav poručiteľa ani po prepustení z nemocnice. Po prepustení poručiteľa z nemocnice domov sa starostlivosť žalovaného o poručiteľa zmenila na dennodennú. Okrem dovtedajšej pomoci spočívajúcej v nákupe potravín, liekov, či iných vecí požadovaných poručiteľom, v objednaní a prinesení hotových jedál, žalovaný pomáhal poručiteľovi v rámci možností jeho rodinného domu a rozsahu, ktorý mu poručiteľ dovolil, aj s jeho osobnou hygienou, pral a vešal mu bielizeň, vozil ho a robil mu sprievod pri vybavovaní úradných záležitostí, či pri preberaní dôchodku na pošte, robil bežné upratovanie domácnosti a pomáhal so starostlivosťou o dom a záhradu. Poručiteľ sa pohyboval po dome samostatne a dokázal si v rámci návykov robiť samoobslužné úkony (umývanie, holenie, toaleta, ohrev jedla atď..). Poručiteľ si chodil preberať dôchodok na Poštu F. 1 osobne (v prípade, ak doma nestihol otvoriť poštárke) za pomoci a sprievodu žalovaného, ktorý ho pri chôdzi s pomôckou podopieral a pomáhal mu po schodoch. Poručiteľ nebol pripútaný na lôžko či invalidný vozík, ale bol schopný stáť a chodiť. S prihliadnutím na jeho vek a zdravotný stav bola potrebná asistencia inej osoby, ktorú mu zabezpečoval žalovaný za pomoci jeho synov H.. Žalovaný si bol vedomý, že poručiteľ potrebuje vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav každodennú pomoc a starostlivosť, a preto sa snažil poručiteľa opakovane presvedčiť, aby prijal pomoc vo forme domácej opatrovateľskej služby, resp. priamo pobytu v zariadení opatrovateľskej služby. Bol to žalovaný, kto pomohol poručiteľovi podať opakovane príslušné žiadosti a vybavil príslušnú administratívu s tým súvisiacu. Poručiteľ bol rozhodnutím Mesta F. zo dňa 26.02.2018, č. j. 15/2018 uznaný za fyzickú osobu odkázanú na poskytovanie terénnej formy sociálnej služby - domáca opatrovateľská služba, a to na základe Posudku o odkázanosti na sociálnu službu zo dňa 26.02.2018, vyhotoveného (tiež) na základe zdravotného posudku F. ktorá určila počet bodov 35 a stupeň odkázanosti Poručiteľa č. V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. V zozname úkonov v Posudku o odkázanosti na sociálnu službu zo dňa 26.02.2018, pri ktorých bol Poručiteľ odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby v porovnaní so zoznamom úkonov uvedených v Posudku o odkázanosti na sociálnu službu zo dňa 06.03.2019 nebola uvedená pomoc pri úkonoch pohybu po schodoch, či pri chôdzi, pomoc v orientovaní v priestore bytu a blízkom okolí domu, v neznámom prostredí a cestnej premávke, pomoc pri opustení a návrate do domu, pri rozlišovaní zvukov a ich smeru, či pri rozpoznávaní času a orientovaní sa v čase. Vôľu spísať závet prejavil poručiteľ sám, pričom vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav požiadal žalovaného o pomoc s vybavením tejto záležitosti. Žalovaný dohodol poručiteľovi termín u notárky P., odviezol ho do sídla notárskeho úradu, pomohol mu vojsť do úradu a do kancelárie notárky, počkal naňho na chodbe, kým poručiteľ s notárkou spísal závet a vykonali s tým súvisiace úkony a následne mu pomohol pri odchode z úradu a odviezol ho späť domov. Žalovaný nebol prítomný pri úkone spisovania závetu. Žalovaný sa nestotožňuje s tvrdeniami žalobcu o tom, že poručiteľ nebol schopný v čase spísania závetu tento úkon vykonať, neexistuje žiaden dôkaz o tom, že by duševný stav poručiteľa v čase spísania závetu vzbudzoval pochybnosti u kohokoľvek z jeho okolia, vrátane žalobcu. Žalobca sa o poručiteľa v rozhodnom čase nezaujímal a pochybnosti o právnej spôsobilosti poručiteľa, či jeho duševnom stave vznáša až po smrti poručiteľa v súvislosti s dedičským konaním. Žalovaný nepopiera, že poručiteľovi pri úkonoch smerujúcich k spísaniu závetu pomohol, čo však nemôže byť interpretované tak, že by poručiteľ bol neschopný samostatného fungovania a že nebol spôsobilý v rozhodnom čase spísať závet vo forme notárskej zápisnice. Závet spĺňa po formálnej stránke všetky zákonom predpokladané náležitosti pre notársku zápisnicu v súlade s príslušnými ustanoveniami Notárskeho poriadku, ako aj pre závet uvedené v Občianskom zákonníku. V prípade, ak by notárka mala pochybnosti o psychickom stave poručiteľa, resp. ak by jeho prejav bol pre ňu nezrozumiteľný alebo neurčitý, musela by odmietnuť vykonanie požadovaného úkonu, k tomu však neprišlo. Z odôvodnenia žaloby nie je zrejmé, akou duševnou poruchou mal poručiteľ v čase spísania závetu trpieť, keď ho žalobca považuje za neplatný právny úkon

a toto tvrdenie nie je zo strany žalobcu žiadnym spôsobom podložené. Poručiteľ, aj keď trpel rôznymi fyzickými a zdravotnými obtiažami, bol v bežnom živote schopný vykonávať rôzne právne úkony, a to aj vo vzťahu k hospodáreniu so svojim majetkom / finančnými prostriedkami. Poručiteľ bol schopný si pravidelne preberať dôchodok od poštarčky, prípadne si ho prevziať osobne na pošte, uhradiť žalovanému ceny za nákupy za potravín, stravu, či účty za energie, ale aj zriadiť si osobne účet v banke, k čomu došlo dňa 25.02.2019, t.j. po spísaní Závetu a vyhotovení zdravotného posudku zo dňa 15.02.2019. Z prepúšťacích lekárskejších správ predložených žalobcom nevyplýva záver o tom, že by poručiteľ trpel nejakými poruchami myslenia, resp. duševnými poruchami, v dôsledku ktorých by nebol schopný posúdiť následky svojho konania alebo svoje konanie ovládnuť. Taktiež ani v jednom Posudku o odkázanosti na sociálnu službu (zo dňa 26.02.2018 a zo dňa 06.03.2019) nie sú uvedené pochybnosti o psychickom a duševnom stave poručiťela. Vzhľadom na vyššie uvedené má žalovaný za to, že poručiteľ bol v čase spísania závetu na tento právny úkon plne spôsobilý, t.j. jeho spôsobilosť na právne úkony nebola obmedzená, ani nebol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, nekonal v duševnej poruche, závet spísal slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne a bol si vedomý následkov svojho konania. Závet spísaný vo forme notárskej zápisnice P., notárom, je v celom rozsahu platný. Je na slobodnej vôli každej osoby, ako sa v záвете pre prípad svojej smrti rozhodne naložiť so svojim majetkom a zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva povinnosť, aby poručiteľ túto svoju vôľu zdôvodňoval a preukazoval. Ani súd nie je oprávnený skúmať dôvody vedúce poručiťela k tomu, z akého dôvodu ustanovil žalovaného za svojho závetného dediča, ani preukázanie skutočnosti, či medzi poručiťelom a žalovaným existoval akýkoľvek vzťah, resp. starostlivosť. Súd sa má obmedziť len na skúmanie toho, či boli splnené všetky náležitosti, ktoré Občiansky zákonník vyžaduje pre platnosť právneho úkonu, ako aj osobitné náležitosti požadované v § 476 až 479 Občianskeho zákonníka.

3. Žalobca v replike doručenej súdu dňa 31.05.2021 poukázal na skutočnosť, že aj z dôkazov predložených žalovaným vyplýva, že poručiteľ bol osobou odkázanou na cudziu pomoc a ako taký nemohol samostatne zaobstarať všetky úkony, súvisiace so zriadením závetu. Žalobca súčasne predložil súkromný znalecký posudok č. XX/XXXX zo dňa 16.04.2021 na vyšetrenie zdravotného stavu poručiťela, ktorý spracoval F. znalec z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) a Sexuológia. Podľa objektívnych údajov bol poručiteľ F. v čase spísania závetu dňa 13.02.2019 v dôsledku zlyhávania viacerých orgánových systémov v metabolickom rozvrate a jeho zdravotný stav mal nepriaznivý dopad na jeho konanie v uvedenom čase, a to najmä so zreteľom na spísanie závetu zo dňa 13.02.2019. Z psychiatrického hľadiska poručiteľ trpel špecifikovanou organickou poruchou pri ťažkom telesnom ochorení, s postihnutím kognitívneho fungovania, ale aj iných zložiek psychiky, t.j. vôle, emotivity, rozhodovania a konania. Duševný a celkový zdravotný stav poručiťela neumožňoval rozpoznať a v potrebnej miere pochopiť predmetný právny úkon - závet zo dňa 13.02.2019, t.j. nemožno tvrdiť, že konal slobodne a bez psychologického nátlaku. Žalobca potvrdil, že vzťah poručiťela s jeho rodinou nebol dobrý, pričom uviedol, že to bolo z dôvodu podozrievavej, nedôverčivej a lakomej povahy poručiťela, ktorému záležalo len na majetku a ktorý svojich príbuzných neustále obviňoval z vecí, ktoré nespravili.

4. Súd nariadil pojednávanie na 07.06.2021, kde žalobca zotrval na podanej žalobe a tvrdeniach v nej uvedených. Žalovaný poukázal na to, že notár dedičské konanie po poručiťelovi prerušil uznesením zo dňa 01.07.2020 a odkázal všetkých dedičov zo zákona, aby proti žalovanému podali určovaciu žalobu. Na strane zákonných dedičov sa jedná o nútené procesné spoločenstvo, preto mala byť žaloba podaná všetkými dedičmi zo zákona. Keďže bola žaloba podaná iba jedným z týchto dedičov, musí byť súdom zamietnutá.

5. Žalovaný doručil súdu vyjadrenie zo dňa 03.09.2021, v ktorom podrobnejšie rozviedol svoju argumentáciu ohľadom nedostatku vecnej legitímácie na strane žalobcu a navrhol s poukazom na § 78 ods. 2 CSP žalobu zamietnuť. Dňa 01.07.2020 vydal v dedičskom konaní po poručiťelovi súdny komisár uznesenie, ktorým konanie o dedičstve prerušil a zároveň podľa § 194 ods. 1 CMP odkázal dedičov zo zákona, D. (t.j. žalobcu), H. a P. (netere poručiťela), aby v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti predmetného uznesenia podali žalobu na súd o určenie, že G. (t.j. žalovaný) nie je dedičom po poručiťelovi zo závetu (ďalej len „Uznesenie“). Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.08.2020, t.j. lehota na podanie žaloby odkázanými dedičmi bola do 07.09.2020. V danom prípade mal notár za preukázané spísanie závetu poručiťelom, na základe ktorého sa žalovaný stal závetným dedičom poručiťela, avšak v dôsledku tvrdení všetkých zákonných dedičov poručiťela (t.j. žalobcu a netere Poručiťela), ktorí vyvolali spor o dedičské právo, pristúpil súdny komisár k postupu podľa §

194 ods. 1 CMP a vyhlásil Uznesenie. Žaloba na určenie spornej skutočnosti podľa § 194 CMP je žalobou na určenie právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d) CSP, pri ktorej žalobca nepreukazuje naliehavý právny záujem. Lehota na podanie žaloby na určenie spornej skutočnosti v uznesení podľa § 194 CMP je lehotou sudcovskou. Svojou povahou je lehotou hmotnoprávnou a prekluzívnou, čo vyplýva z obsahu ustanovenia § 194 ods. 3 CMP, v zmysle ktorého ak žaloba nebola podaná v lehote platí, že spor o dedičské právo bol rozhodnutý v neprospech žalobcu. Žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu ČR, I. ÚS 230/1998 a rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 30Cdo 940/2004, v zmysle ktorých súd nemôže odpustiť zmeškanie na podanie žaloby dediča na určenie spornej skutočnosti. Na základe Uznesenia však v určenej (prekluzívnej) lehote podal žalobu voči žalovanému výhradne žalobca, hoci k jej podaniu boli na základe Uznesenia odkázané aj netere poručiťa. Žalovaný má za to, že dedičia poručiťa tvoria nútené a nerozlučné procesné spoločenstvo a poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn.: 3Cdo 131/99, podľa ktorého ak sa konania nezúčastňujú všetci nerozluční spoločníci, nemôže byť návrhu vyhovievané, a to pre nedostatok vecnej legitímácie. Žalovaný poukázal tiež na uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn.: 5Cdo 264/2007 a sp. zn.: 5Cdo/157/2018, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33Cdo/2374/2007 a na rozhodnutie SJ 70/2004, ktoré taktiež riešia problematiku vecnej legitímácie v konaní o určenie dedičského práva. Rovnako podľa žalovaného rozhodol Najvyšší súd SR v rozhodnutiach pod sp.zn.: 5MCdo 15/2007, sp.zn.: 1Cdo/183/2009, sp.zn.: 3Cdo/178/2006, sp.zn.: 3Cdo/222/2010, sp.zn.: 3Cdo/197/2010, sp.zn.: 4Cdo/120/2009, sp.zn.: 2Cdo/45/2008, R 49/82, R 65/2003, ako aj na odvolacie súdy - napr. Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn.: 3Co/59/2019, sp. zn.: 9Co/4/2019, či Krajský súd v Prešove pod sp. zn.: 18Co/134/2019. S poukazom na konštantnú judikatúru považuje žalovaný za nesporné, že žalobu voči žalovanému mali v zmysle Uznesenia podať všetci dedičia zo zákona, ktorí boli k tomu odkázaní, t.j. nielen žalobca, ale aj netere poručiťa, pani H. a to v prekluzívnej lehote uvedenej v Uznesení, t.j. do 07.09.2020.

6. Žalobca na pojednávaní dňa 18.11.2021 na námietku žalovaného ohľadom nedostatku vecnej legitímácie žalobcu reagoval tak, že predložil splnomocnenie P. obsahujúce aj súhlas s tým, aby žalobca ako ich zástupca uzavrel v ich mene dohodu o vyporiadaní dedičstva, podľa ktorej ich zákonný podiel dedičstva bude prenechaný bezodplatne v prospech žalobcu. Obe plné moci sú datované 18.07.2020, z čoho vyplýva, že už pred podaním žaloby ako jediný zákonný dedič poručiťa prichádzal do úvahy práve žalobca. Žalovaný predloženie týchto listín zo strany žalobcu po uplynutí 15 mesiacov od podania žaloby označil za čisto účelové a špekulatívne, keďže dovtedy to žalobca vo svojich podaniach nespomínal, pričom splnomocneniami už v čase podania žaloby disponoval. Zo splnomocnení navyše vyplýva, že nimi bol žalobca len splnomocnený na uzavretie dedičskej dohody v budúcnosti, ale takáto dohoda z dôvodu prerušenia dedičského konania ešte uzavretá nebola. Takže aj P. sú ešte zákonnými dedičkami. Ak sa aj žalobca domnieval, že nie sú dedičkami, mal to v žalobe uviesť a minimálne ich tam označiť. Splnomocnenie bolo tiež udelené až po vydaní uznesenia notárom, ktoré bolo 01.07.2020. Žalobca k tomu uviedol, že uznesenie o prerušení dedičského konania nadobudlo právoplatnosť až 07.08.2020 a v čase, keď medzi žalobcom a ostatnými potencionálnymi dedičkami prebiehali jednaná o ďalšom postupe, tak dedičské konanie ešte nebolo právoplatne prerušené. Ostatné dedičky sa ešte mohli rozhodnúť a aj sa rozhodli, že po poručiťovi nechcú nadobudnúť dedičstvo, a že nechcú byť súčasťou súdneho sporu. Z tohto dôvodu udelili žalobcovi splnomocnenie, a to na tlačive, ktoré im poskytol priamo notársky úrad, preto si strany plnej moci formulácie uvedenej v splnomocneniach nevolili. Žalobca trval na tom, že je jediným zákonným dedičom, preto je legitímácia na jeho strane daná. Žalovaný reagoval s tým, že Uznesenie síce nadobudlo právoplatnosť až 07.08.2020, bolo však vydané už skôr a netere poručiťa udelili žalobcovi plnú moc až po vydaní uznesenia, v ktorom je navyše uvedené, že žiaden z dedičov dedičstvo neodmieta. Žalobca súdu predložil len plnú moc, pričom nepreukázal, že by akýkoľvek úkon za ostatné dedičky na základe takej plnej moci aj urobil t.j. neodmietol dedičské podiely a podobne.

7. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: Prepúšťacia správa zo dňa 23.08.2017, Lekárska prepúšťacia správa z 17.03.2019, Notárska zápisnica N XX/XXXX, NzXXXX/XXXX . obsahujúca závet poručiťa, Kópia zápisnice o pojednávaní zo dňa 01.07.2020 sp. zn. XXD/XXX/XXXX, Rozhodnutie o odkázanosti fyzickej osoby na poskytovanie pobytovej formy sociálnej služby v zariadení opatrovateľskej služby 06.03.2019, Posudok o odkázanosti na sociálnu službu z 06.03.2019, Kópia mapy z bydliska poručiťa do sídla notárskeho úradu, Rozhodnutie o odkázanosti zo dňa 26.02.2018, Posudok o odkázanosti na sociálnu službu z 26.02.2018, Zmluva o osobnom úcte a doplnkových službách z 25.02.2019, Znalecký posudok č. XX/XXXX F. Splnomocnenie P. pre žalobcu zo dňa 18.07.2020 a

splnomocnenie H. pre žalobcu zo dňa 18.07.2020, a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam, ktoré právne posúdil ako nasleduje.

8. Z notárskej zápisnice sp.zn. N XX/XXXX, Nz XXXX/XXXX zo dňa 13.02.2019, ktorú spísala P. na notárskom úrade so sídlom F., súd zistil, že poručiteľ F. ňou zriadil závet, ktorým pre prípad svojej smrti ustanovil dedičom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. F., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako rodinný dom s hospodárskou budovou a pozemkami G.. Za dedičov svojho ostatného majetku ustanovil svojich zákonných dedičov.

9. Zo zápisnice o pojednávaní XXD/XXX/XXXX zo dňa 01.07.2020 súd zistil, že dňa 01.07.2020 sa v dedičskej veci po poručiteľovi, ktorá je vedená Okresným súdom F., povereným notárom P.. ako súdnym komisárom pod sp.zn. 1XD/XXX/XXXX, Dnot XXX/XXXX, uskutočnilo dedičské pojednávanie, na ktorom sa zúčastnil žalobca, jeho právna zástupkyňa, žalovaný, P.. Súdny komisár na pojednávaní skonštatoval, že poručiteľ zomrel ako vdovec, nemal deti, v spoločnej domácnosti s ním nežila žiadna osoba a ako dedičia zo zákona v III. dedičskej skupine prichádzajú do úvahy právom brata T. posledne bytom X. jeho syn: žalobca a právom sestry A., posledne bytom H. Poručiteľ zanechal listinu registrovanú v Notárskom centrálnom registri závetov pod sp.zn. NCRza XXX/XXXX, pričom závetom spísaným dňa 13.02.2019 na notárskom úrade P. ustanovil za jediného dediča nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. F., zapísaných na liste vlastníctva XXXX žalovaného. Za dedičov ostatného majetku ustanovil zákonných dedičov. Závet poručiteľa bol vyhlásený na notárskom úrade P. dňa 14.10.2019. Notár skonštatoval, že závet po formálnej stránke spĺňa zákonné podmienky platného závetu. Následne prítomní účastníci po zákonom poučení vyhlásili, že dedičstvo neodmietajú, sú spôsobilí dedič a započítanie neprichádza do úvahy. Dedičia zo zákona, t.j. žalobca, H. vyhlásili, že namietajú platnosť závetu z dôvodu nespôsobilosti poručiteľa ako závetcu zriadiť tento závet mesiac pred svojím úmrtím, a to zo zdravotných dôvodov. Žalovaný vyhlásil, že poručiteľ bol po zdravotnej stránke spôsobilý zriadiť tento závet. Na výzvu notára účastníci konania vyhlásili, že o spôsobilosti závetcu zriadiť závet neuzavrú zmier. Pretože rozhodnutie o dedičskom práve, t.j. o tom, či dedí dedič zo závetu alebo len dedičia zo zákona, závisí od zistenia spornej skutočnosti, teda o tom, či je daná spôsobilosť závetcu zriadiť závet dňa 13.02.2019 na Notárskom úrade P. formou notárskej zápisnice zn. N XX/XXXX, Nz XXXX/XXXX, vyhlásil notár uznesenie, ktorým konanie o dedičstve prerušil a odkázal dedičov zo zákona, D. - synovca poručiteľa, H. - neter poručiteľa a JT. - neter poručiteľa, aby v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti tohto uznesenia podali žalobu na Okresný súd Malacky o určenie, že G., nie je dedičom po poručiteľovi zo závetu spísaného dňa 13.02.2019 na Notárskom úrade P.j, formou notárskej zápisnice sp.zn. N XX/XXXX, Nz XXXX/XXXX.

10. Zo splnomocnení zo dňa 18.07.2020 súd zistil, že P. ako splnomocniteľky splnomocnili D., aby ich zastupoval v celom rozsahu v konaní o dedičstve po poručiteľovi F.i. Splnomocniteľky vyhlásili, že súhlasia s tým, aby ich zástupca uzavrel v ich mene dohodu o vyporiadaní dedičstva, podľa ktorej ich zákonné podiely z dedičstva bezodplatne prenechajú v prospech žalobcu.

11. Podľa § 460 Občianskeho zákonníka, dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

12. Podľa § 461 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, dedí sa zo zákona, zo závetu alebo z oboch týchto dôvodov. Ak nenadobudne dedičstvo dedič zo závetu, nastupujú namiesto neho dedičia zo zákona. Ak sa nadobudne zo závetu len časť dedičstva, nadobúdajú zvyšujúcu časť dedičia zo zákona.

13. Podľa § 463 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, dedič môže dedičstvo odmietnuť. Odmietnutie sa musí stať ústnym vyhlásením na súde alebo písomným vyhlásením jemu zaslaným. Zástupca dediča môže za neho dedičstvo odmietnuť len podľa plnomocenstva, ktoré ho na to výslovne oprávňuje.

14. Podľa § 475 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak nededí manžel ani žiadny z rodičov, dedia v tretej skupine rovnakým dielom poručiteľovi súrodenci a tí, ktorí žili s poručiteľom najmenej po dobu jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z toho dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiteľa. Ak niektorý zo súrodencov poručiteľa nededí, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti.

15. Podľa § 476d ods. 1 Občianskeho zákonníka, poručiteľ môže prejaviť svoju poslednú vôľu do notárskej zápisnice; osobitný zákon ustanovuje, kedy sa musí úkon urobiť pred svedkami.

16. Podľa § 476d ods. 1 Občianskeho zákonníka, poručiteľ môže prejaviť svoju poslednú vôľu do notárskej zápisnice; osobitný zákon ustanovuje, kedy sa musí úkon urobiť pred svedkami.

17. Podľa § 482 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak je viac dedičov, vyporiadajú sa na súde medzi sebou o dedičstve dohodou. Ak dohoda neodporuje zákonu alebo dobrým mravom, súd ju schváli.

18. Podľa § 483 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, súd potvrdí nadobudnutie dedičstva tým, ktorých dedičské právo bolo preukázané.

19. Podľa § 484 Občianskeho zákonníka, súd potvrdí nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov. Pri dedení zo zákona sa dedičovi do jeho podielu započíta to, čo za života poručiteľa od neho bezplatne dostal, pokiaľ nejde o obvyklé darovania; ak ide o dediča uvedeného v ustanovení § 473 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20140613.html>>, započíta sa okrem toho aj to, čo od poručiteľa bezplatne dostal dedičov predok. Pri dedení zo závetu treba toto započítanie urobiť, ak na to dal poručiteľ príkaz alebo ak by inak obdarovaný dedič bol oproti dedičovi uvedenému v ustanovení § 479 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20140613.html>> neodôvodnene zvýhodnený.

20. Podľa § 165 CMP, účastníkmi konania o dedičstve sú tí, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú poručiteľovými dedičmi.

21. Podľa § 172 ods. 1 CMP, ak v priebehu konania zomrie dedič poručiteľa, koná súd s tými, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú dedičmi zomretého dediča.

22. Podľa § 192 CMP, ak niekto pred potvrdením nadobudnutia dedičstva tvrdí, že je dedičom, a popiera dedičské právo iného dediča, ktorý dedičstvo neodmietol, ide o spor o dedičské právo.

23. Podľa § 194 ods. 1 až 3 CMP, ak rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby určenie spornej skutočnosti uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac. Súd pokračuje v konaní s účastníkmi podľa výsledku sporu. Ak žaloba nebola podaná v lehote, ak bolo konanie o žalobe zastavené alebo ak bola žaloba odmietnutá, platí, že spor o dedičské právo bol rozhodnutý v neprospech žalobcu.

24. Podľa § 77 CSP, nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných. Na zmenu žaloby, na jej späťvzatie, na uznanie nároku alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmieru je potrebný súhlas všetkých, ktorí vystupujú na jednej strane. Ak si procesné úkony iné ako uvedené v odseku 2 odporujú, posúdi ich súd so zreteľom na povahu a okolnosti sporu tak, aby to bolo v súlade s rozumným usporiadaním vzťahov.

25. Podľa § 78 ods. 1 a 2 CSP, nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu. Súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa odseku 1.

26. Súd v prvom rade skúma procesnú prípustnosť podanej žaloby. V zmysle ust. § 137 písm. d) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo ... o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Ustanovenie § 194 CMP upravuje žalobu odkázaného dediča, ktorú na základe uznesenia vydaného súdom podáva na súde ten z dedičov, ktorého dedičské právo sa dedičskému súdu javilo ako menej pravdepodobné. Civilný mimosporový poriadok nepochybne predstavuje osobitný predpis, z ktorého vyplýva oprávnenie žalobcu podať žalobu na určenie spornej skutočnosti, t.j. v tomto prípade určenie, že žalovaný nie je dedičom zo zriadeného závetu. Možno teda konštatovať, že v súdnej veci ide o žalobu v zmysle § 137 písm. d) CSP a oprávnenie žalobcu podať žalobu vyplýva priamo z ust. § 194 CMP. Žalobu žalobcu preto súd vyhodnotil ako procesne prípustnú s tým, že skúmanie naliehavého právneho záujmu sa tu nevykonáva.

27. Pokiaľ ide o povahu nároku uplatneného žalobou, jedná sa o žalobu o určenie dedičského práva podľa § 194 CMP, ktorá sa podáva v prípade spornosti skutkových okolností, ktoré sú podkladom

pre rozhodnutie súdu o dedičskom práve. Keďže súd v nesporovom dedičskom konaní z procesného hľadiska nemá možnosť objasňovať sporné skutočnosti, je povinný (po márnom pokuse o dosiahnutie zmiery medzi účastníkmi o spornej otázke) vydať uznesenie, ktorým odkáže toho z účastníkov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby svoje právo uplatnil žalobou v stanovenej lehote na súde. Pre sporové konanie, začaté na základe žaloby podanej odkázanými dedičmi (§ 194 CMP), treba považovať všetkých účastníkov konania v dedičstve za nerozlučných spoločníkov v zmysle ustanovenia § 77 ods. 1 CSP, a to ako na strane žalobcov, tak i na strane žalovaných (R 65/2003). Procesným dôsledkom nerozlučného spoločenstva je, že a) rozhodnutie sa týka všetkých spoločníkov (s rovnakým výsledkom), b) práva a povinnosti spoločníkov sú nerozlučné, c) procesné dôsledky rozhodnutia sa týkajú všetkých spoločníkov, čoho dôsledkom je aj to, že procesný úkon niektorého zo spoločníkov sa týka všetkých spoločníkov. Dôsledky nerozlučného spoločenstva vyplývajú z hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, bez zreteľa na ich vôľu. Preto ide aj o nútené spoločenstvo podľa § 78 ods. 1 CSP (porov. uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 264/2007 zo dňa 25. novembra 2008).

28. Podľa rozhodnutia publikovaného pod R 109/2000, pre sporové konanie začaté na základe návrhu podaného odkázanými dedičmi treba považovať všetkých účastníkov konania o dedičstve za nerozlučných spoločníkov, a to tak na strane navrhovateľov, ako aj na strane odporcov. Postavenie navrhovateľa je pritom určené obsahom rozhodnutia súdu v dedičskom konaní, takže ostatní dedičia musia v súdnom konaní vystupovať ako odporcovia, aj keď v dedičskom konaní sa niektorí z nich k spornej otázke nestavali odmietavo, prípadne vystupovali pasívne, či ešte vôbec nevystupovali. Ak sa takého konania nezúčastnia všetci nerozluční spoločníci, nemôže súd návrhu vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie.

29. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 30. mája 2011, sp. zn. 1 Cdo 183/2009, ak sa konania o určenie dedičského práva nezúčastnia všetci účastníci konania o dedičstve, nemôže byť žalobe vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie vyplývajúcej z hmotného práva, pretože účastníkmi konania nie sú všetci nerozluční spoločníci. Rovnako uvádza Ústavný súd SR v uznesení zo dňa 5. 11. 2019, sp. zn. III. ÚS 93/2019: V spore o určenie predmetu dedičstva sú dedičia v čase smrti poručiťľa oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne, majú teda postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov. Účastníkmi konania musia byť všetci do úvahy prichádzajúci dedičia, pretože rozhodnutie v danej veci sa vzťahuje na každého z nich.

30. Po vykonanom dokazovaní súd zistil, že v dedičskom konaní po poručiťľovi F.toré je Okresným súdom Malacky vedené pod sp.zn. XXD/XXX/XXXX súdom poverený notár ako súdny komisár P. zistil okruh dedičov nasledovne: dedičmi po poručiťľovi zo zákona sú D. synovec poručiťľa, H. neter poručiťľa a P. - neter poručiťľa. Ako dedič zo závetu prichádza do úvahy žalovaný G. Podľa § 165 CMP sú účastníkmi konania o dedičstve tí, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú poručiťľovými dedičmi. Účastníkmi dedičského konania sú preto všetci traja zákonní dedičia a závetný dedič.

31. Keďže v dedičskom konaní vznikol medzi účastníkmi spor o tom, či bol poručiťľ spôsobilý zriadiť závet dňa 13.02.2019 na Notárskom úrade P. formou notárskej zápisnice zn. N XX/XXXX, Nz XXXX/XXXX a účastníci o tejto spornej skutočnosti neuzavreli zmiery, notár ako súdny komisár vydal uznesenie, ktorým konanie o dedičstve prerušil a odkázal dedičov zo zákona, D. synovca poručiťľa, H. - neter poručiťľa a P. neter poručiťľa, aby v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti tohto uznesenia podali žalobu na Okresný súd Malacky o určenie, že G. nie je dedičom po poručiťľovi zo závetu spísaného dňa 13.02.2019 na Notárskom úrade P., formou notárskej zápisnice sp.zn. N 3X/XXXX, Nz XXXX/XXXX. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.08.2020, čo medzi stranami nebolo sporné. Žaloba o určenie, že žalovaný nie je dedičom zo závetu bola podaná dňa 03.09.2020, t.j. v súdnom komisárom určenej lehote. Žalobu podal synovec poručiťľa D.

32. V posudzovanej právnej veci nie je sporu o tom, že žaloba o určenie sporného dedičského práva bola podaná jedným z troch zákonných dedičov proti závetnému dedičovi, t.j. účastníkmi tohto konania nie sú všetci účastníci konania o dedičstve. Keďže sa na konaní nezúčastňujú všetci účastníci dedičského konania, ktorí pritom tvoria nerozlučné nútené spoločenstvo zo zákona, je nutné postupovať podľa § 78 ods. 2 CSP a žalobu bez jej meritórneho skúmania zamietnuť. Na tom nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že ostatné dedičky zo zákona udelili žalobcovi plné moci, v zmysle ktorých odsúhlasili uzavretie dohody o vypořádání dedičstva s tým, že ich zákonné podiely z dedičstva budú bezodplatne prenechané v prospech žalobcu. Odhliadnuc od toho, že taká dohoda nebola dosiaľ uzavretá, pretože

dedičské konanie bolo prerušené pre spornosť dedičského práva a že splnomocniteľky môžu kedykoľvek až do uzavretia dohody takú plnú moc odvolať, ani jej uzavretie by splnomocniteľky nezbavilo postavenia účastníčok dedičského konania a dedičiek. To, ako sa dedičia o osude dedičstva dohodnú, je podľa § 482 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka na ich rozhodnutí, limitovaní sú len tým, že taká dohoda nesmie odporovať zákonu alebo dobrým mravom. Uzavretie dohody však nemá za následok, že by dedičia, ktorí z dedičstva podľa dohody nič nenadobudnú, stratili svoje procesné postavenie dediča. Ak by sa napríklad objavil po právoplatnom skončení dedičstva nový majetok poručiteľa, tieto osoby by opäť mohli uzavrieť dohodu alebo by súd potvrdil nadobudnutie novoobjaveného dedičstva podľa dedičských podielov. Účastníkmi konania o dedičstve sú preto všetci do úvahy pripadajúci dedičia bez ohľadu na zamýšľaný spôsob vyporiadania medzi nimi a rovnaký okruh účastníkov musí byť daný aj v konaní o určení dedičského práva. Vzhľadom na skutočnosť, že v tomto konaní nie je splnená podmienka účasti všetkých účastníkov dedičského konania, súd žalobu zamietol. Keďže k zamietnutiu žaloby viedli procesné dôvody, súd sa žalobou po jej meritórnej stránke vôbec nezaoberal.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v konaní o žalobe plne úspešný, preto mu súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálna príslušnosť Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).